

عوارض پوستی در ۸۰۰ تن از جانبازان شیمیایی ۱۴ تا ۲۰ سال پس از تماس با گاز خردل

دکتر حسین مرتضوی^۱، دکتر مرتضی رضیعی^۱، دکتر سیدناصر عمادی^۱، دکتر محمدجواد نخعی^۲، دکتر محمدرضا سروش^۳، دکتر پدرام نورمحمدپور^۴، دکتر سیاوش طوسی^۵

۱- استادیار، گروه پوست، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۲- متخصص پوست، بیمارستان بقیه... (عج)، ۳- متخصص پوست، کمیسیون پزشکی بنیاد شهید و امور ایثارگران، ۴- پزشک عمومی، پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان، ۵- دستیار پوست، دانشگاه علوم پزشکی تهران

آنژیوم گیلاسی (۱۷/۴٪)، درماتیت سبوریک (۱۲/۷٪)، اگزما (۱۲/۴٪)، ضایعات آکنه‌ای فرم (۱۱/۶٪)، تینا ورسیکالر (۷٪)، کهیر (۵٪)، ویتیلیگو (۳/۶٪)، آلرژی آره آتا (۲/۵٪)، پسوریازیس (۲٪)، آفت دهانی (۱/۳٪).

۲- ضایعات پوستی اختصاصی به تمام اسکار خردل که برای اولین بار بر اساس شکل، محل ضایعه و تاریخچه درمانی تعیین و تعریف شد و در ۴۴ نفر (۵/۵٪) از مجروحان مشاهده شد.

۳- نوبلاسم‌های بدخیم در ۹ نفر (۱/۱٪) که اکثر آن در محل اسکار خردل بروز کردند و شامل کارسینوم سلول بازال، بیماری بوون، کارسینوم سلول اسکواموس، میکوزیس فونگوئید و درماتوفیبروسارکوما پروتوبرتس بودند.

نتیجه گیری: تماس با سولفور مستورد ضایعات حاد و مزمن و طولانی ایجاد می‌کند. اسکار خردل که به عنوان ضایعه اختصاصی از آن نام برده شد مهم‌ترین یافته این مطالعه است.

واژه‌های کلیدی: سولفور خردل، مجروحان شیمیایی، ضایعات دیررس پوستی، جنگ ایران و عراق

فصلنامه بیماری‌های پوست، بهار ۱۳۸۴، ۳۱: ۱۸۹-۱۷۷

مقدمه: سولفور مستارد به عنوان جنگ افزار شیمیایی ناتوان کننده در جنگ جهانی اول و جنگ عراق علیه ایران مورد استفاده قرار گرفت. اثرات سمی آن به صورت عوارض حاد و مزمن ریه، چشم و به خصوص ارگان وسیع پوست را گرفتار می‌کند.

هدف: بررسی فراوانی عوارض دیررس پوست در جانبازان شیمیایی جنگ تحمیلی که ۱۴ تا ۲۰ سال از زمان مجروحیت آنان گذشته است.

روش اجرا: در این مطالعه توصیفی مقطعی ۸۰۰ تن از جانبازان شیمیایی که از سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۷ در جنگ عراق علیه ایران مصدوم شده‌اند به صورت خوشه‌ای از استان‌های مختلف طی سال‌های ۸۲-۱۳۸۰ انتخاب و با مطالعه در سوابقشان مورد معاینه بالینی و در صورت نیاز اقدام تشخیصی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین سنی مجروحین شیمیایی در زمان مطالعه $39/3 \pm 9/8$ سال بود. سه نوع ضایعه در افراد مورد مطالعه مشاهده شد:

۱- ضایعات پوستی غیر اختصاصی شامل: گزروزیس (۳۹/۶٪)، اختلالات پیگمانتاسیون (۱۹٪)،

مؤلف: سول، دکتر سیدناصر عمادی - تهران، خیابان ملاصدرا، بیمارستان بقیه... (عج)

پست الکترونیک: naseremad@yahoo.com